

a třetí věta j. n., žalobní pohledávky jsou nároky, příslušejícími před okresní soud, a námitka předmětné nepřislušnosti není oprávněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D u v o d y:

Stěžovatel poukazuje k tomu, že namítal proti oběma žalobám, že jsou obě zažalované částky částkami z obchodního spojení, že ze svědecké výpovědi Anny H-ové vychází na jevo, že obě strany byly od 1. března 1919 až do roku 1922 v obchodním spojení, že žalobce poslal žalovanému vyúčtování z tohoto obchodního spojení, že žalovaný přijal toto vyúčtování s podotknutím, že dluh zaplatí, a že v tomto vyúčtování byly zahrnuty také obě zažalované položky. Dále poukazuje k tomu, že svědek Jindřich W. prohlásil, že se strany v letech 1919—1920 častěji scházely, že se tedy domníval, že jsou v obchodním spojení. Z toho stěžovatel odvozuje, že obě zažalované pohledávky jsou z obchodního spojení pro žalobce vybývající pohledávka celková, byť i pohledávky ty vzešly z rozličných důvodů právních. Leč těmito vývody nebylo vyvráceno správné věci i zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení. Předpis §u 55 druhá věta j. n. předpokládá, že jde o pohledávku, spočívající na témže skutkovém a právním důvodu. Že o takovou pohledávku nejde, připouští stěžovatel sám, uznáváje, že pohledávky ty vzešly z rozličných důvodů právních. O jaké obchodní spojení šlo mezi stranami, označil nejvýstižněji svědek Jindřich W., na kterého se stěžovatel odvolává, a jenž prohlásil, že se strany v letech 1919—1920 častěji scházely, že se tedy domníval, že jsou v obchodním spojení. Obchodní spojení není, kromě případu čl. 291 obch. zák., zvláštním ústavem právním, nýbrž jenom poměrem, podle něhož strany vcházejí mezi sebou navzájem v určitá právní jednání, a jedině tato právní jednání jsou právním důvodem pro jejich z toho vzešlá práva a závazky. Bylo-li zjištěno, že jde mezi stranami o šest skutkově i právně samostatných, na sobě nezávislých jednání právních a z nich vzešlých šest samostatných pohledávek, z nichž prvá zažalována byla samostatnou žalobou a ostatních pět zažalováno bylo rovněž samostatnou žalobou, pak nepochybil rekursní soud, uznáv, že ani jedna z těchto pohledávek není jenom částí celkové pohledávky, že žalující strana byla oprávněna každou z nich zažalovati zvláště, že mohla tak učiniti jedině u okresního soudu bydliště žalovaného, poněvadž podle jejich výše byl pro žalobu příslušným jedině okresní soud. Sčítati lze pohledávky ty jenom potud, pokud byly uplatňovány jednou žalobou. Spojení obcu žalob ku jednotnému projednání (§ 187 c. ř. s.) nemá vlivu na příslušnost (§ 29 j. n.).

Čís. 5223.

Právo postupitele na sudiště podle §u 87 a) j. n. přechází postupem pohledávky na postupníka.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1925, R I 650/25.)

Proti žalobě, zadané na sudišti Šu 87 a) j. n., vznesl žalovaný námitku místní nepřislušnosti, již soud první stolice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Jest především zabývatí se otázkou, zda původní věřitel žalovaného firma A. může se dovolávatí místní příslušnosti prvního soudu na základě ustanovení Šu 87 a) j. n. K této otázce nutno přisvědčítí, neboť firma A. je protokolovaným obchodníkem, žalovaný jest taktéž obchodníkem a objednávka, která jest podkladem pohledávky, a skutečné převzetí zboží jest prokázáno listinami. Jde však dále o to, zda žalobkyně jako postupnice může z důvodu postupu opíratí příslušnost soudu prvního o totéž zákonné ustanovení. Soud první míní, že ano, a odůvodňuje své rozhodnutí ustanovením Šu 1394 obč. zák., dle něhož tomu, komu byla postoupena pohledávka, svědčí tatáž práva, jaká měl ten, kdo mu ji postoupil. Jedná se o to, jaká práva má tu zákon na mysli. Dle ustanovení Šu 1392 obč. zák., převede-li někdo pohledávku na jiného a ten ji přijme, mění se právo a v poměr vchází nový věřitel a dle ustanovení Šu 1393 obč. zák. postoupití se mohou všechna práva, která se dají zcizití, nikdo však nemůže postoupití práva, která lpí na jeho osobě a tedy s ní pomíjejí. Konečně dle ustanovení Šu 1396 obč. zák. dlužník, i když o postupu byl zpraven, nepozbývá námitek, jimiž může čelití pohledávce. Z těchto ustanovení nutno dovodití, že mají na mysli jen hmotné a nikoliv procesuální účinky postupu a že právo dlužníka uplatňovatí námitky proti pohledávce i vůči postupníkovi vztahovatí se může jen k námitkám, vyplývajícím z práva hmotného a z práva procesuálního nejvýše jen potud, pokud týkati se mohou existence a rozsahu pohledávky. Ujednání stran o podrobení se příslušnosti soudu jest právem procesuálním, nezczitelným, jednostranně nepřevoditelným. Nepřechází proto při postupu pohledávky s ní na nového nabyvatele. Nemůže se proto žalobce z důvodu postupu dovolávatí místní příslušnosti soudu prvního. Jinak by tomu ovšem bylo, když hned v objednacím listu, dříve než její druhá strana podepsala, nebo ve faktuře před jejím odesláním uvedena jest doložka, že pohledávka se postupuje a druhá strana bez námitek objednacím list podepíše, nebo fakturu přijme. V takovém případě uzavírá druhá strana ujednání o podrobení se příslušnosti soudu zároveň s postupníkem.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

K odůvodnění sudiště podle Šu 87 písm. a) j. n. se vyžaduje, by jeho podmínky tu byly v době kupu. Nižší soudy právem nepochybují, že tomu tak bylo v tomto případě. Podle Šu 1394 obč. zák. jsou postupníková práva totožna ve příčině postoupené pohledávky s postupitelovými právy. Pohledávka postupem nedoznává změny. Na postupníka přecházejí také vedlejší práva. Nepřecházejí na něho postupitelovy ryze osobními poměry odůvodněné, a jenom jemu osobně příslušející výhody, nesusovisející s objektivní povahou postoupené pohledávky. Není takovýmto přísně osobním právem postupitelovým, které by nemohlo podle Šu 1394 obč. zák. přejítí na postupníka, podle Šu 87 písm. a) j. n. pro

určitou pohledávku uskutečněná zvláštní příslušnost soudní, nýbrž sluší uznati, že podle tohoto předpisu již odůvodněná příslušnost soudní stává se vedlejším právem pohledávky, přecházejícím s jejím postoupením s postupitele na postupníka. Nemůže býti také přehlíženo, že jde o soudní příslušnost mezi stranami ujednanou, a že také z této příčiny nesmí změnou v osobě věřitele právní postavení dlužníka v nižádném, tudíž ani v procesuálním směru býti zhoršeno, což by mohlo nastati, kdyby postupem pohledávky směl býti připraven o výhody, které si s prodávajícím úmluvou o příslušnosti zabezpečil. Právem se tedy žalobkyně jako postupnice sporné pohledávky dovolávala soudní příslušnosti podle §u 87 písm. a) j. n., pro tuto pohledávku jejím postupitelem nabyté.

Čís. 5224.

Dovolací rekurs je přípustným (§ 527, odstavec druhý, c. ř. s., § 78 ex. ř.), zrušil-li sice rekursní soud usnesení prvního soudu, zamítající exekuční návrh dle §u 353 ex. ř., bez výhrady právní moci, uložil mu však, by své usnesení učinil teprve po výslechu dle §u 358 ex. ř.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1925, R I 733/25.)

Soud první stolice zamítl návrh na povolení exekuce dle §u 353 ex. ř. proti Bohumilu C-ovi z důvodu, že exekuční titul nezní proti Bohumilu C-ovi, nýbrž proti Bohuslavu C-ovi. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by po zákonu dále jednal a znovu rozhodl, maje za to, že nemůže býti pochyby o totožnosti osoby Bohuslava C-a s Bohumilem C-em a uvedl ku konci důvodů, že o exekučním návrhu nelze rozhodnouti bez slyšení dlužníka dle §u 358 ex. ř.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu a uvedl v otázce přípustnosti dovolacího rekursu v

d ů v o d e c h :

Sluší uvážiti, zda jest dovolací rekurs vubec podle §§ 527 odstavec druhý c. ř. s. a 78 ex. ř. přípustným. Rekursní soud sice zrušil usnesení prvního soudu, nevyhradiv, že má výkon příkazu uděleného první stolici býti předsevzat teprve, až by jeho usnesení nabylo právní moci, ale uložil prvému soudu, aby své usnesení učinil teprve po výslechu podle §u 358 ex. ř. Tím prvému soudu sice uložil, aby jednal, nikoli však o otázce, která byla předmětem řízení, a proto je dovolací rekurs přípustný i s hlediska hořejších předpisů.

Čís. 5225.

Jde o zápůrčí žalobu vlastnickou, žaluje-li majitel domu manželku rozvedeného a vystěhovavšího se nájemníka jako osobitelku nájemního práva manželova. Pořad práva je tu přípustným.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1925, R I 734/25.)